

KESKI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOKSEN
TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2023

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimintakertomus ja tilinpäätös 2023

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toimintakertomuksessa tarkastellaan pelastuslaitoksen palveluiden toteutumista vuoden 2023 aikana sekä nostetaan esiin mahdollisia muutoksia pelastuslaitoksen toimintaympäristössä ja toiminnassa sekä analysoidaan näiden vaikutuksia palvelujen tavoitetasoon. Tilinpäätösosiossa esitetään pelastuslaitoksen toimintavuosi taloudellisten tunnuslukujen valossa.

Tiivistelmä

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos siirtyi vuoden 2023 alussa osaksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen organisaatiota omana toimialana.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos (KUP) on kyennyt saavuttamaan seurantajaksolla toiminnan minimi-tavoitteet. Hyvinvointialueen toiminnan käynnistyminen on vaatinut sitkeyttä ja joustavuutta muun muassa tieto- ja henkilöstöjärjestelmien osalta. Henkilöstön palkat on saatu maksettua osittain poikkeusjärjestelyin ja henkilöstöhallinnon osalta on vielä lomaoikeuksien oikeellisuudessa haasteita. Pelastustoiminnan ja ensihoidon työaikojen poikkeusluvut ovat myös työllistäneet laitoksen johtoa ja henkilöstöjärjestöjä.

Vuoden 2023 aikana päivitettiin pelastuslaitoksen strategiset tavoitteet vastaamaan sekä Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden strategisia painopisteitä ja tavoitteita sekä pelastustoimen valtakunnallisia strategisia tavoitteita. Strategiatyö toimi pohjana pelastustoimen palvelutasopäätöksen (2024-2026) työstämisessä, joka hyväksyttiin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuustossa 12.12.2023.

Pelastustoiminnan sekä ensihoidon toimintavalmiuden parantamistoimenpiteet ovat edenneet suunnitelman mukaisesti: Tikkurilan valmiusaseman rakennuslupa myönnettiin kesäkuun alussa ja rakentaminen on edistynyt suunnitelmien mukaisesti ja Hakunilan valmiusaseman suunnittelutyöt käynnistyivät vuonna 2023.

Pelastuslaitoksen toiminta ja talous on vuonna 2023 toteutunut suunnitelmien mukaisesti.

Sisällys

1	Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	4
1.1	Johto ja strategia	4
1.2	Tavoitteet ja niiden toteutuminen	5
1.3	Toimintaympäristö	7
2	Onnettomuuksien ehkäisy	8
2.1	Onnettomuuksien ehkäisyn resurssit	8
2.2	Onnettomuuksien ehkäisyn tehtävät	8
3	Pelastustoiminta.....	13
3.1	Pelastustoiminnan järjestäminen ja voimavarat	13
3.2	Pelastustoiminnan toimintavalmius.....	13
3.3	Pelastustoiminnan tehtävät	14
4.	Varautuminen.....	14
4.1	Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen varautuminen ja jatkuvuuden hallinta	14
4.2	Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen turvallisuus ja varautuminen	15
5	Ensihoitopalvelu.....	17
5.1	Ensihoidon järjestäminen ja voimavarat	17
5.2	Ensihoidon tehtävät	17
6.	Hallinto ja tukipalvelut	20
6.1	Taloushallinto ja palkanlaskenta	20
6.2	Henkilöstö	20
6.3	Viestintä	24
6.4	Tilannekeskus ja viestihuolto	26
6.5	Tekniset tukipalvelut	26
7.	Talous	28
7.1	Tuloslaskelma koko pelastuslaitos.....	28
7.2	Talousarvion toteutuminen.....	28
7.3	Tuloslaskelma pelastustoimi ja ensihoito.....	28
7.4	Tuloslaskelma VAKELLE tuotettavat palvelut	30
	Liite 1: Toiminnan tunnusluvut *	31

1 Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos vastaa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden ja pelastustoiminnasta sekä onnettomuuksien ehkäisyyn ja omatoimiseen varautumiseen liittyvästä valvonnasta, ohjauksesta, valistuksesta, neuvonnasta ja turvallisuusviestinnästä. Lisäksi pelastuslaitos tukee alueensa kuntien varautumista ja valmiussuunnittelua, ylläpitää väestöhälytynjärjestelmää sekä laatii ja ylläpitää väestön suojaamiseen poikkeusoloissa liittyvät suunnitelmat yhteistyössä alueensa kuntien kanssa. Lisäksi Keski-Uudenmaan pelastuslaitos tuottaa Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kanssa sovitun sopimuksen mukaisesti ensihoitopalveluita molemmilla hyvinvointialueilla. Pelastuslaitos toimii kahdeksan kunnan: Hyvinkään, Järvenpään, Keravan, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisen, Tuusulan ja Vantaan alueella. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos kuuluu hallinnollisesti Vantaa-Kerava hyvinvointialueeseen, mutta palvelee myös Keski-Uudenmaan hyvinvointialuetta.

1.1 Johto ja strategia

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on yksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toimialoista, jota johtaa pelastusjohtaja. Hallinto järjestetään Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen hallintosäännön mukaan. Pelastuslaitoksen ylin päättävä elin on pelastuslautakunta, jossa on 15 jäsentä; 8 jäsentä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelta ja 7 jäsentä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueelta. Pelastuslautakunta on kokoontunut kahdeksan kertaa vuonna 2023. Pelastuslaitoksen johtoryhmä on kokoontunut viikoittain. Lisäksi pelastusjohtaja osallistuu viikoittain Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen johtoryhmän kokouksiin.

Toukokuun alussa saatiin päätökseen pelastuslaitoksen organisaation sekä hallinnon toimintaohjeen uudistaminen.

Pelastustoimen palvelualueen alle sijoittuu *pelastustoimen suunnittelun tehtäväalue* sekä *pelastustoimen palvelutuotannon tehtäväalue*. Pelastustoimen palvelualue vastaa pelastustoiminnan sekä onnettomuuksien ehkäisyn palveluiden suunnittelusta sekä toteuttamisesta. Palvelualueelle sijoittuu myös pelastuslaitoksen varautumisen yksikkö sekä pelastustoimen tekniset tukipalvelut, komentotoimisto sekä tilannekeskus ja viestihuolto.

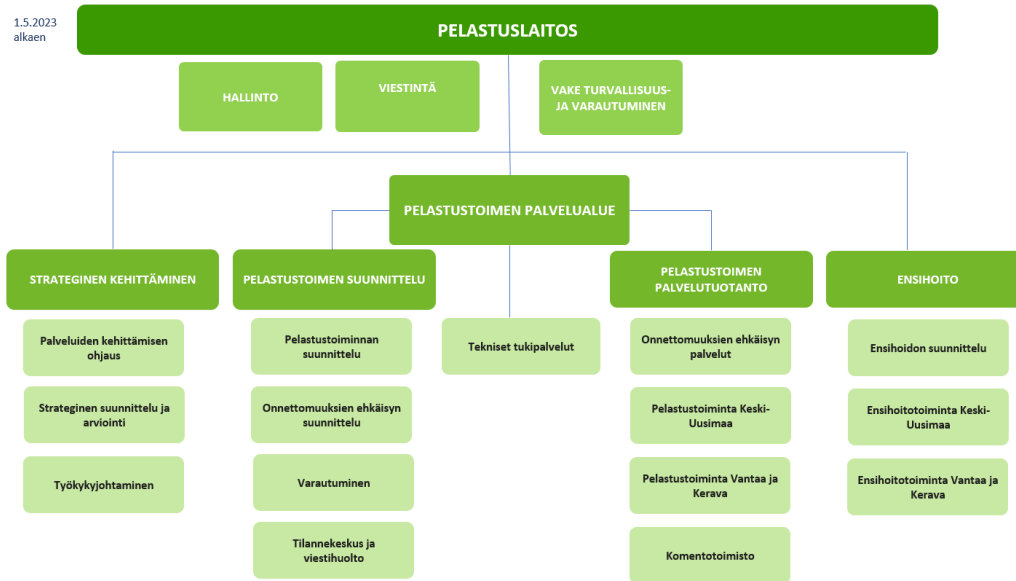
Ensihoidon tehtäväalueelle on keskitetty ensihoidon ohjaus ja palvelutuotanto. Ensihoidon järjestämisvastuu kuuluu HUS-yhtymälle mutta pääasiassa Keski-Uudenmaan pelastuslaitos vastaa ensihoidon palveluntuotannosta Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueilla. Ensihoitopalveluun sisältyy ensivaste, ensihoito perus- ja hoitotasolla sekä ensihoidon kenttäjohtaminen.

Strategisen kehittämisen tehtäväalue vastaa pelastuslaitoksen strategisesta suunnittelusta, arvioinnista kehittämistä sekä tiedolla johtamisen tukemisesta sekä työsuojelusta ja työkykyjohtamisesta.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen turvallisuuden ja varautumisen tehtäväalue on organisatorisesti sijoitettu pelastuslaitokselle, tästä on synergiahyötyjä sekä pelastuslaitokselle että turvallisuus- ja varautumisyksikölle.

Pelastusjohtajan suorassa alaisuudessa toimivat lisäksi **hallinnon** sekä **viestinnän** yksiköt.

1.5.2023
alkaen

Kuva 1. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen organisaatio 1.5.2023 alkaen

Vuoden 2023 aikana päivitettiin pelastuslaitoksen strategiset tavoitteet vastaamaan sekä Vantaan ja Keravan että Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden strategisia painopisteitä ja tavoitteita sekä pelastustoimen valtakunnallisia strategisia tavoitteita. Strategiatyö toimi pohjana pelastustoimen palvelutasopäätöksen työstämisessä, joka hyväksyttiin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuustossa 12.12.2023.

1.2 Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Vuoden 2023 toimintaa ohjaavina painopisteinä ovat: **asiakasvaikuttavuus, tavoitteellisuus** sekä **työhyvinvointi**.

Kuva 2. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tavoitteet vuodelle 2023.

*Asiakasvaikuttavuus:
Palveluillamme asiakkaalle ja yhteiskunnalle parhaan mahdollisen hyödyn*

Järjestämme laadukkaat ja vaikuttavat pelastuslaitoksen palvelut

Varmistaaksemme laadukkaat ja vaikuttavat palvelut, toteutamme omavalvontaohjelman ja arviointisuunnitelmien mukaisesti toiminnan ja palveluiden seuranta ja arviointia kaikissa palveluyksikössä ja kehitämme laadun ja vaikuttavuuden arvioinnin menettelyjä. Omavalvonnan raportoinnin käytäntöjä on kehitetty ja vuoden 2023 raportti julkaistaan vuoden 2024 alkupuolella.

Vuoden 2023 aikana saimme määriteltyä osaamisen hallinnan systemaattisuuden tukemiseksi tarvittavan järjestelmän keskeisiä ominaisuuksia ja tutustuttiin eri toimittajien vaihtoehtoihin.

Panostamme toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen kaikissa olosuhteissa

Pelastuslaitoksen materiaalista valmiutta toimia kaikissa turvallisuustilanteissa on parannettu suunnitelman mukaisesti, työ jatkuu vielä vuonna 2024. Evakuointisuunnitelman ja valmiussuunnitelman päivitys on aloitettu. Evakuointisuunnitelman osalta tehdään laajaa yhteistyötä pelastuslaitoksen, alueen kuntien ja hyvinvointialueiden kanssa.

Korjaamme pelastustoimen ja ensihoidon palvelutason puutteet alueen riskejä ja palvelutarvetta vastaavaksi

Tikkurilan valmiusasema sai rakennusluvan 5.6.2023 ja rakentaminen on edistynyt suunnitelmien mukaisesti. Hakunilan valmiusaseman suunnittelu alkoi keväällä ja eteni pienten vaikeuksien jälkeen suunnitelmien mukaisesti. HALI-liikennevalo-ohjausjärjestelmän pilotointi on käynnissä Vantaalla. Pilotoinnissa on noussut esiin laitehaasteita, joita on ratkottu yhdessä laitetoimittajan kanssa. Hyvinkään, Järvenpään ja ELYn kanssa aloitettiin keskustelut HALI-järjestelmän käyttöönotosta.

Yhteistyössä HUS:n kanssa on pyritty varmistamaan ensihoidon riittävä palvelukyky huomioiden ensihoitoyksiköiden toimintavalmiusajat ja kuormitusasteet. Yksiköiden kuukausittaista kuormitusastetta on seurattu. Tämän lisäksi henkilökohtaisten kuormitusasteen seuranta on toteutettu kymmenen ensihoidossa työskentelevän osalta.

Uudenmaan pelastuslaitosten yhteinen riskianalyysi valmistui ja hyväksyttiin 6/2023. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen pelastustoimen palvelutasopäätös hyväksyttiin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aluevaltuustossa 12.12.2024.

*Tavoitteellisuus:
Toimintamme on suunnitelmallista ja tarkoituksenmukaisesti organisoitua*

Keitämme pelastustoiminnan johtamisjärjestelmää vastaamaan Uudenmaan alueen uhkakuvia osana valtakunnallista pelastustoimen johtamisjärjestelmää

Uudenmaan pelastuslaitosten (HIKLU) kanssa on tehty vapaaehtoista valmistelua, jonka tavoitteena oli suunnitella yhteisen pelastustoiminnan johtamisjärjestelmän rakentamista ml. johtokeskus, joka olisi mitoitettu vastaamaan alueen uhkakuvia osana valtakunnallista pelastustoimen johtamisjärjestelmää.

Vetovastuu on siirtynyt Helsingin pelastuslaitokselle, jolle tullaan asetuksella määrittämään YT-alueen ja valtakunnallinen pelastustoimen tilannekuva- ja johtokeskustoiminta järjestettäväksi.

Pelastuslaitoksen TUVE-verkon käyttöönotosta on laadittu suunnitelma, jota on lähdetty toteuttamaan. Kenttäjohtamisjärjestelmän (KEJO) käyttöönotto tapahtuu aikaisintaan vuonna 2025.

Toteutamme hyvinvointialueelle siirtymisen turvallisesti huomioiden Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden vaatimukset

Osana hyvinvointialueelle siirtymistä alkuvuodesta 2023 työstettiin pelastuslaitoksen organisaatiota ja hallinnon toimintaohjeen uudistamista.

Työsuojelun tarpeisiin hankittiin Granite-järjestelmä, joka tarjoaa alustan riskien arviointiin, tapaturmailmoituksiin sekä muihin tarvittaviin ilmoituksiin.

Pelastustoiminnan ja ensihoidon minimivalmiusohje saatiin yhteensovitettua syksyn 2023 aikana.

Työhyvinvointi:

Työyhteisömme on toimiva, hyvinvoiva ja työn tekeminen on turvallista

Vahvistamme henkilöstön työhyvinvointia ja jaksamista sekä työn tekemisen turvallisuutta

Työhyvinvoinnin parantamiseksi on työstetty toimenpidesuunnitelmaa. Työstöä jatketaan Kunta10 ja Hyvinvointikyselyn 2023 portaalissa yksiköittäin. Työkykyprosessiohje päivitettiin yhteensopivaksi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ohjeen kanssa. Menettely on kuvattu prosessikarttoina ja prosessia on käyty läpi eri koulutustilaisuuksissa. Prosessi on edennyt 9/2023 Kevan ja VAKEn yhteisten keskusteluiden kautta.

Vahvistamme pelastuslaitoksen veto- ja pitovoimaa

Osana pelastuslaitoksen yhtenäisen perehdytysjärjestelmän rakentamista on pelastuslaitoksen yhteisen perehdytysopas päivitetty. Lähtöpalautteen osalta hyödynnetään VAKEn lähtöpalautteen keräämisen mallia.

1.3 Toimintaympäristö

Ukrainan kriisin vaikutus toimintaan

Venäjän hyökkäyssodalla Ukrainaan on ollut heijastusvaikutuksia pelastuslaitokselle. Alkuvuodesta 2023 varauduttiin mahdolliseen sähköpulaan ja testattiin varavoimajärjestelyt paloasemilla sekä aloitettiin täydentävien hankintojen, muun muassa siirrettävät varavoimakoneiden, tekeminen. Ukrainan sodasta saatuja tietoja hyödynnetään suunnitellessa pelastuslaitoksen toimintaa poikkeusoloissa.

Suomen lähiympäristön turvallisuusympäristön muutokset ovat aktivoineet alueellamme vastaanottokeskus VOK toiminnan suunnittelua ja toimintojen käynnistämistä.

Ympäristö ja sääilmiöt

Pelastuslaitos on seurannut Suomessa ja ulkomailla tapahtuvia onnettomuuksia ja sääilmiöitä osana jokapäiväisiä työtehtäviä. Vuoden 2023 aikana sääilmiöt eivät aiheuttaneet merkittäviä hälytystehtävien kasautumaa. Maastopalojen lukumäärä oli huhti-kesäkuussa kuivan ajanjakson takia suuri ja myös metsäpaloja oli poikkeuksellisen paljon. Heinä- ja elokuussa oli muutama myrskypäivä ja niiden aikana oli tuulivahinkoja sekä rajuja tulvia taajama-alueella.

2 Onnettomuuksien ehkäisy

Onnettomuuksien ehkäisyn tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ennaltaehkäiseminen, torjuntaan varautuminen, valmiuksien parantaminen sekä vahinkojen vähentäminen. Pyrimme näihin tavoitteisiin valvontatehtävillä, neuvonta- ja asiantuntijapalveluilla, palontutkinnalla sekä turvallisuusviestinnällä ja koulutuksilla.

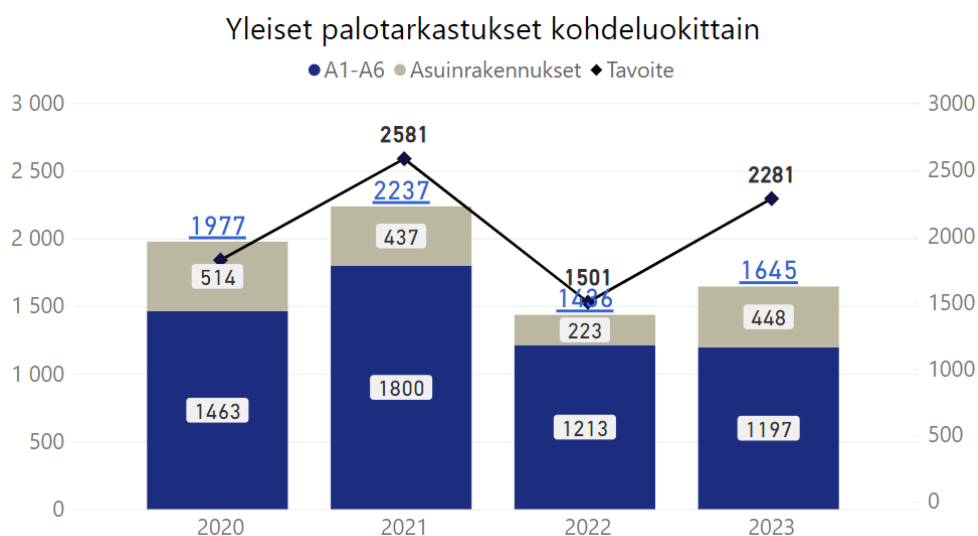
2.1 Onnettomuuksien ehkäisyn resurssit

Onnettomuuksien ehkäisyn palvelukokonaisuudessa oli 2023 aikana noin 38 htkk vaje, joka on aiheutunut henkilöstömuutoksista. Uuden henkilöstön rekrytointi sekä perehdytys on vaatinut merkittävää työpanosta lähijohtajilta. Loppuvuoden 2023 ja alkuvuoden 2024 aikana tehtävillä rekrytoinneilla pyritään saamaan henkilöresurssit kuntoon vuodelle 2024, mutta on tunnistettu, että uusien työntekijöiden vaatima perehdytys heikentää palvelutuotannon kykyä vastata tehtäviin.

2.2 Onnettomuuksien ehkäisyn tehtävät

Yleiset palotarkastukset määräaikaikohteissa sekä asuinrakennuksissa

Yleisiä palotarkastuksia on määrällisesti tehty aiempien vuosien keskiarvoon nähden hieman vähemmän. Määräaikaisia palotarkastuksia on suoritettu asiakirjavalvontana noin 6 %:iin kohteista.

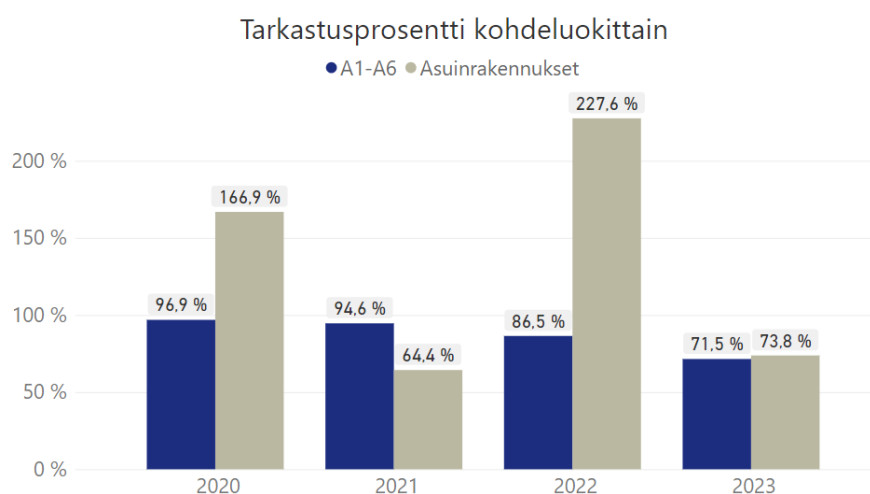
Kuva 3. Määräaikaivalvonnan piirissä olevien A1-A6-kohteiden sekä asuinrakennusten palotarkastusten lukumäärät vuonna 2023 verrattuna vuosiin 2020–2022.

Tarkastusprosentit kohdeluokittain

Määräaikaisten palotarkastusten tavoitemäärästä on suoritettu kokonaisuudessaan 72,1 % (1645 kpl). A1-A6 kohteiden osalta tarkastusprosentti on 71,5 % (1197kpl)**.

Tämän lisäksi työaikaa on sitonut mm. hyvinvointialueelle siirtymisen aiheuttamien muutosten hallinta sekä esimerkiksi tarkastuskohteiden läpikäyminen purettujen ja virheellisesti luokiteltujen kohteiden tunnistamiseksi. Palotarkastajaresurssi on ollut koko vuoden vajaa, loppuvuotta kohden erityisen haastava tilanne. Vuodelle 2023 asetettua tavoitetta ei saavutettu henkilöresurssivajeen takia.

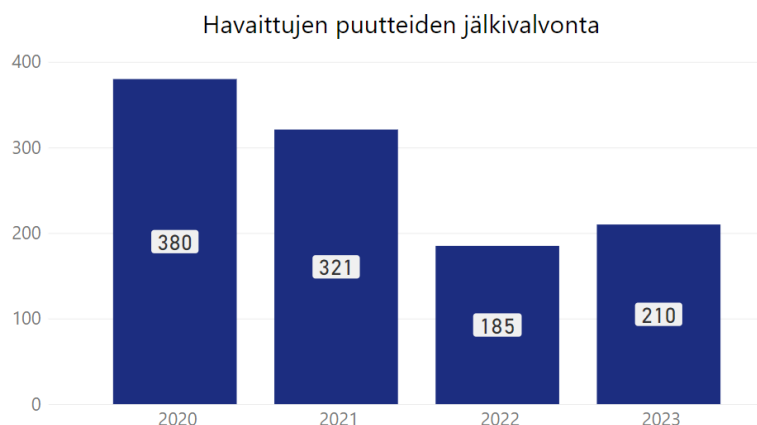
** Valvontaprosessi A1-A6 tarkastusluokissa pitää sisällään kaksivaiheisen kirjausmallin. Esitetty luku pitää sisällään kohteet, joissa on suoritettu tarkastus, mutta valvontaprosessi on kesken. Loppuun asti valvottuja kohteita on 63,7%.

Kuva 4. Määräaikaishavainnointin piirissä olevien A1-A6-kohteiden sekä asuinrakennusten palotarkastusten tarkastusprosentti vuonna 2023 verrattuna vuosien 2020–2022.

Havaittujen puutteiden jälkivalvonta

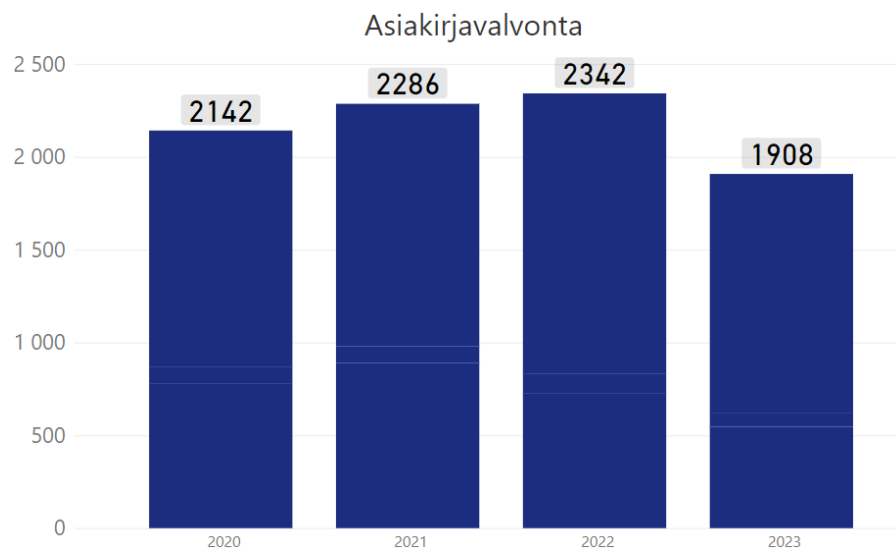
Määräaikaishavainnointin kohteissa puutteita esiintyy erityisesti laitteiden kunnossapidossa, alkuammus- tuskalustossa, omatoimisessa varautumisessa, uloskäytävien esteettömyydessä sekä pelastussuunnitelmissa ja operatiivisen toiminnan edellytysten huomioimisessa.

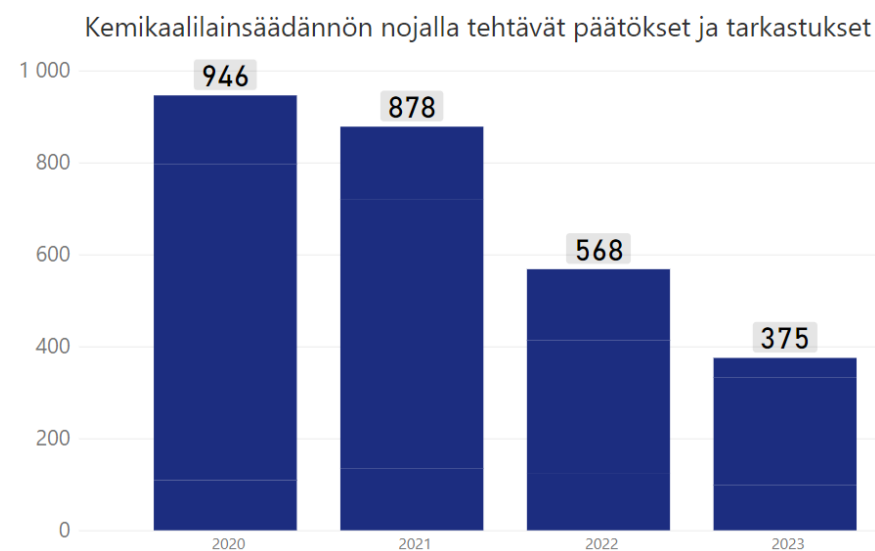
Kuva 5. Määräaikaishavainnointin palotarkastuksissa havaittujen puutteiden jälkivalvontojen määrät vuonna 2023 verrattuna vuosien 2020–2022.

Asiakirjavalvonta ja kemikaalilainsäädännön nojalla tehtävät tarkastukset ja päätökset.

Asiakirjavalvonnan ja kemikaalilainsäädännön nojalla tehtäviä tarkastuksia ja päätöksiä (mm. erikoistehosteet) on tehty asiakastarpeen mukaisesti. Asiakirjavalvontaa on tehty alkuvuodesta 2023 saman verran kuin vuosien 2020–2021 vastaavalla ajanjaksolla. Koronan jälkeen, vuoden 2022 alussa, tapahtumien järjestäminen oli vilkasta, joka näkyi asiakirjavalvontojen korkeampana lukumääränä vastaavana ajanjaksona. Määrä tasaantui kuitenkin loppuvuodesta edeltävien vuosien tasolle. Kemikaalipäätösten ja tarkastusten määrä on laskenut tasaisesti 2020-luvulla.

Kuva 6. Asiakirjavalvonnan määrät vuonna 2023 verrattuna vuosiin 2020–2022.

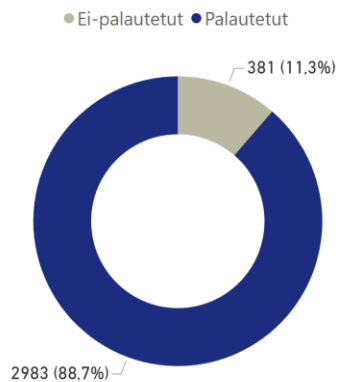

Kuva 7. Kemikaalilainsäädännön nojalla tehtävien tarkastusten ja päätösten määrät vuonna 2023 verrattuna vuosiin 2020–2022.

Pientalojen paloturvallisuuden itsearviointi

Pientalojen paloturvallisuuden itsearviointia toteutettiin vuonna 2023 Hyvinkäälle, Järvenpään, Mäntsälään, Vantaalle ja Tuusulaan sijoittuvilla alueilla. Itsearviointikirje lähetettiin yhteensä noin 3400 pientaloon. Tulosten analysointia ei ole pystytty tekemään resurssivajeen takia. Taloyhtiöiden paloturvallisuuden itsearviointi siirrettiin vuodelle 2024, noin 700 suunnitellun kohteen osalta. Paloturvallisuuden itsearviointi valvontamuotona otetaan tarkempaan ohjaukseen vuonna 2024, määritetään toimintamalli ja kuvataan prosessi.

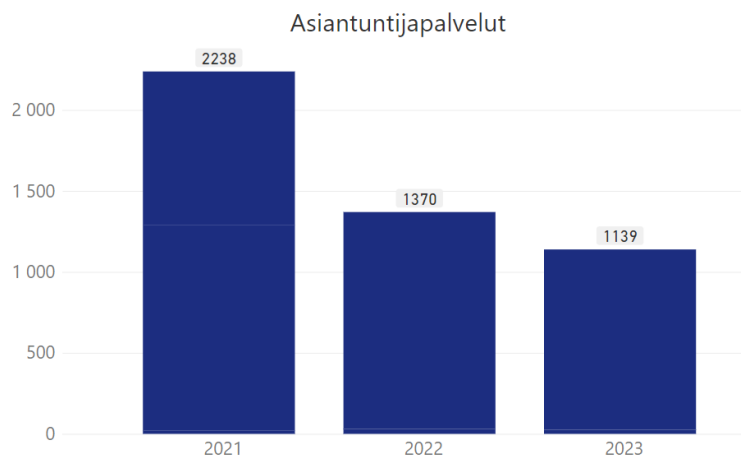
Pientalojen paloturvallisuuden itsearviointilomakkeiden palautus

Kuva 8. Pientalojen paloturvallisuuden itsearviointi vuonna 2023.

Ohjaus, neuvonta ja asiantuntijapalvelut

Asiantuntijapalvelut sisältävät mm. rakentamisen ohjauksen palveluja sekä erityyppisiin tarkoituksiin annettuja lausuntoja. Seurantatapaa ja sisältöä muutettiin vuoden 2021 alusta ja uudelleen vuoden 2021 puolivälissä, jonka vuoksi vertailu on kahteen edelliseen vuoteen. Vuoden 2023 toteutunut asiantuntijapalveluiden määrä vastaa lähes vuoden 2022 määrää, vaikka toiminnossa on ollut noin 8 htkk vaje.

Kuva 9. Rakentamisen ohjauksen asiantuntijapalveluiden määrät vuonna 2023 verrattuna vuosien 2021–2022.

Turvallisuuskoulutukset ja turvallisuusviestintä

Pelastuslaitoksen turvallisuuskasvatuksen pääkohderyhmiä ovat esikoululaiset, neljäs- ja kahdeksaluokkalaiset, joille kaikille kohdennettiin turvallisuuskasvatusta vuonna 2023.

Turvallisuuskoulutusta kohdennettiin lasten ja nuorten, erityisryhmien sekä sosiaali- ja terveystoimen asiakkaiden kanssa työskenteleviin aikuisiin.

Erikseen nostettuja painopistekohderyhmiä vuoden 2023 turvallisuuskoulutukselle olivat:

1. Kotikäyntejä tekevät, ensisijaisesti seurakuntien henkilöstö.
 - o Toteutus: Koulutusta tarjottiin keväälle 2023 kaikkiin alueemme seurakuntiin. Koulutus toteutettiin kolmella koulutuskerralla, johon osallistui henkilöitä kuudesta eri seurakunnasta, yhteensä 24 henkilöä.
2. Riskianalyyseissä tunnistettujen kohteiden (erityistä tarkastelua vaativat kohteet) konsultointivyöhykkeellä sijaitsevat koulut, päiväkodit ja poistumisturvallisuuskohteet.
 - o Toteutus: Koulutuksia järjestettiin Vantaalla 20 kpl, joihin osallistui 290 henkilöä.
3. Esikouluryhmät päiväkodeissa, joihin ei kohdistu määräaikaista valvontaa vuonna 2023.
 - o Toteutus: Turvallisuuskouluttajien toteuttamissa 43 tilaisuudessa tavoitettiin yhteensä 771 eskari-ikäistä. Työvuorot tavoittivat lisäksi päiväkotiin suunnattujen valvontakäyntien yhteydessä 1824 päiväkoti-ikäistä.

Päätoimisten turvallisuuskouluttajien resurssivaje vuonna 2023 (johtuen mm. eläköityneiden henkilöiden vuosilomista) osaltaan vaikutti koulutustilaisuuksien määrään ja tavoitettuun osallistujamäärään. Sopimuspalokunnat tekivät suunnitelmien mukaisesti turvallisuuskoulutuksia ja olivat aktiivisesti mukana paikallisissa tilaisuuksissa antamassa turvallisuusviestintää.

Kuva 10. Turvallisuuskoulutusten lukumäärä sekä koulutuksiin osallistujat vuonna 2023 verrattuna vuosiin 2020–2022.

3 Pelastustoiminta

Pelastustoiminnan tehtävänä on hälytysten vastaanottaminen, väestön varoittaminen, uhkaavan onnettomuuden torjuminen, onnettomuuden uhrien ja vaarassa olevien ihmisten, ympäristön ja omaisuuden suojaaminen ja pelastaminen, tulipalojen sammuttaminen, sekä vahinkojen rajoittaminen.

3.1 Pelastustoiminnan järjestäminen ja voimavarat

Henkilöstön saatavuus on ollut haasteellista. Vakinaiset virat on saatu täytettyä, mutta sijaisten osalta on haasteita saatavuudessa. Pelastustoiminnan palvelutason mukainen minimivalmius on kyetty ylläpitämään, mikä kuitenkin on edellyttänyt ylitöitä ja henkilöstön joustavuutta. Uusien henkilöiden perehdytys on vaatinut suurta työpanosta. Loppuvuodesta mm. palomestariesursissa oli 1,5 henkilön vajuus.

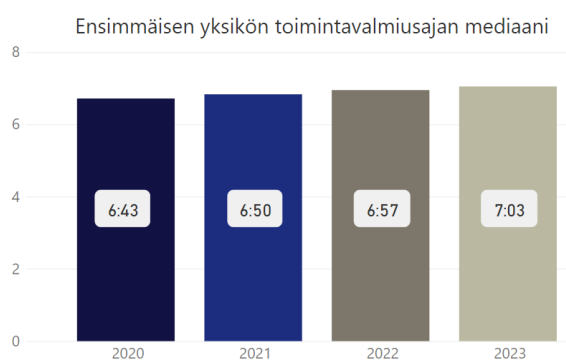
3.2 Pelastustoiminnan toimintavalmius

Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajan tavoitteen täyttymisprosentissa (tavoite 50 %) ja toimintavalmiusajan mediaanissa (tavoite 6 minuuttia) ei ole merkittäviä muutoksia seurantajaksolla. Pidempiaikaisten (2022–2026) valmiusaikatavoitteiden parannustoimenpiteiden toteuttaminen on edennyt lähes aikataulun mukaisesti, mm. Tikkurilan valmiusaseman rakentaminen ja Hakunilan valmiusaseman suunnittelu alkoivat toukokuussa.

Kuva 11. Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajan tavoitteen täyttymisprosentti vuoden 2023 aikana verrattuna vuosiin 2020–2022.

Tavoitteen täyttymisprosentti on laskettu I-riskiluokan ja A-B-kiireellisyysasteen tehtävistä.

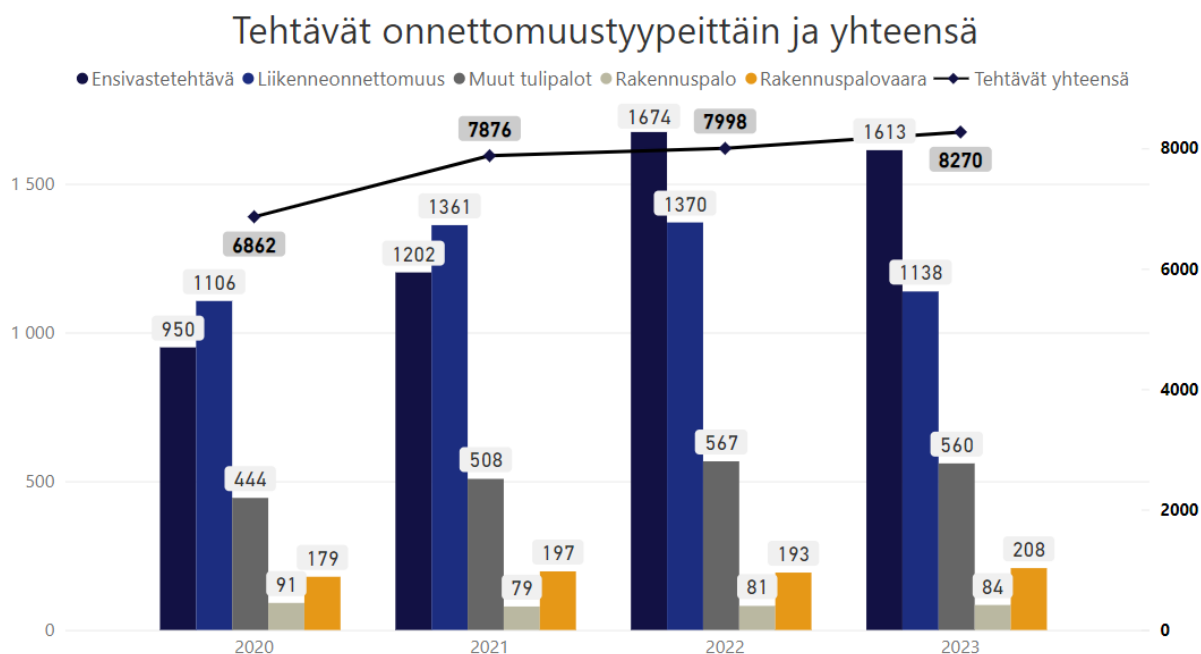

Kuva 12. Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusajan mediaani minuutteina ja sekunteina vuoden 2023 aikana verrattuna vuosiin 2020–2022.

Toimintavalmiusajan mediaani on laskettu I-riskiluokan ja A-B-kiireellisyysasteen tehtävistä.

3.3 Pelastustoiminnan tehtävät

Tehtävämäärät ovat nousseet korona-aikaa edeltävälle tasolle, ollen hieman suurempi kuin vuonna 2022. Vain liikenneonnettomuudet ovat vähentyneet edeltävästä vuodesta. Kahtena aiempana vuonna alkuvuodesta oli huonommat keliolosuhteet, mikä osaltaan vaikutti liikenneonnettomuuksien määrään.

Kuva 13. Pelastustoiminnan tehtävämäärät vuoden 2023 aikana sekä viisi yleisintä onnettomuustyyppiä verrattuna vuosiin 2020–2022.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen alueella on tapahtunut vuonna 2023 kolme suuronnettomuudeksi luokiteltua tulipaloa. Tuusulassa sijainnut valaisinliike tuhoutui tulipalossa 26.2.2023, palon vahingot olivat arviolta 1,4 milj.€. Lisäksi Tuusulassa paloi Riihikallion koulu 15.6.2023, jossa omaisuusvahingot olivat arviolta 3,4 milj.€. Hakunilassa kuoli huoneistopalossa 5 henkilöä 8.10.2023. Onnettomuustutkintakeskus tutkii tapausta.

4. Varautuminen

4.1 Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen varautuminen ja jatkuvuuden hallinta

Pelastuslaitos tekee varautumisen yhteistyötä ja tukee alueen kuntien varautumistoimintaa suunnittelun johtoryhmien kautta. Pelastuslaitoksen toimialueen kuntien, hyvinvointialueiden ja pelastuslaitoksen yhteinen turvallisuus- ja varautumisfoorumi on kokoontunut säännöllisesti. Foorumin tehtävänä on kehittää toimijoiden välistä häiriötilanteisiin sekä väestönsuojeluun liittyvää yhteistyötä.

Pelastuslaitos on osallistunut Uudenmaan pelastuslaitosten yhteiseen HIKLU-varautumistoiminnan työryhmän toimintaan. Turvallisuuspoliittisen tilanteen takia ryhmän toiminnan painopisteenä on ollut väestönsuojeluun varautuminen.

Pelastuslaitos on tehostanut varautumis- ja suojautumistoimenpiteitä. Toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi paloasemien sähkövarmuutta on parannettu. Menettelyt sähköhäiriötilanteiden varalta on tarkistettu alueen sähköverkkoyhtiöiden kanssa. Myös polttoaineiden saatavuus on varmistettu. Paloasemien työvuorojen väestönsuojelukoulutus on aloitettu. Myös säteilytilanneohjeet on päivitetty ja mittausvälineet tarkastettu.

Pelastuslaitos on ylläpitänyt suunnitelmaa väestöhälytinjärjestelmän kehittämisestä alueen riskianalyyysin perustuen. Uusien hälyttimien hankinta ja olemassa olevien hälyttimien ylläpito toteutetaan kehittämissuunnitelman mukaisesti. Varautumisen toimintayksikkö on ollut väestöhälyttimien ja säteilymittausvälineiden osalta kehittämässä Spotilla-materiaalinhallintajärjestelmää.

Kuntien ja hyvinvointialueiden häiriötilanneilmoitusten Secapp-viestiryhmät on pidetty ajan tasalla.

Varautumisen toimintayksikkö on toteuttanut HIKLU-alueen uusien palotarkastajien varautumisen ja väestönsuojelun perehdytyskoulutuksen. Pelastuslaitos on myös järjestänyt Pornaisten kunnan johdolle häiriötilanneharjoituksen. Harjoituksen skenaariona oli tulipalo yhtenäiskoulussa.

Pelastuslaitos osallistui Uusimaa23 valmiusharjoitukseen 28.-30.11.2023 yhteistoiminnassa alueen kuntien sekä hyvinvointialueiden kanssa. Harjoituksen painopisteenä olivat väestönsiirtoihin liittyvät toimenpiteet.

Pelastustoimialueen evakuointisuunnitelman laadinta on käynnistetty pelastuslaitoksen johdolla. Laadintaan osallistuvat alueen kunnat sekä yhteistyöviranomaiset. Varautumisen toimintayksikkö on huolehtinut sodan ajan ajoneuvovarausten tekemisestä yhteistyössä tukipalveluiden kanssa.

4.2 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen turvallisuus ja varautuminen

Hyvinvointialueen turvallisuutta ja varautumista johtaa hyvinvointialuejohtajan nimeämä turvallisuuden- ja varautumisen johtoryhmä, jonka puheenjohtajana toimii hyvinvointialuejohtaja ja sihteeristönä turvallisuus- ja varautumisyksikön henkilöstö. Turvallisuus- ja varautumisyksikössä työskentelee kolme erityisasiantuntijaa ja sitä johtaa turvallisuus- ja varautumispäällikkö. Yksikkö on aloittanut toiminnan koko vahvuudellaan elokuussa 2023. Turvallisuus- ja varautumisyksikkö vastaa hyvinvointialueen yhteisten riskienhallinnan prosesseista, turvallisuus- ja varautumissuunnittelun prosesseista, hyvinvointialueen häiriötilanteiden ja poikkeusolojen johtamisen operatiivisen valmiuden ylläpidosta sekä viestiyhteyksien ja hälytysjärjestelyjen suunnittelusta, toteuttamisesta sekä näiden järjestelmien ylläpitämisestä ja kehittämisestä. Turvallisuus- ja varautumisyksikkö on valmistellut hyvinvointialueen turvallisuutta ja varautumista ohjaavia asiakirjoja.

Hyvinvointialueen aloittaessa tavoitteena oli taata turvallinen siirtymä, jossa korostui palveluiden jatkuvuus ja työntekijöiden turvallisuus. Siirtymävaiheen jälkeen tavoitteena on ollut luoda uuden organisaation turvallisuuskulttuuria ja kyetä saamaan kokonaiskuva myös turvallisuuden olemassa olevista siirtymävaiheeseen liittymättömistä haasteista. Organisaation turvallisuuskulttuuria kehittämällä on pyritty vahvistamaan, että työntekijät ymmärtävät turvallisuuden merkityksen ja sitoutuvat toimimaan turvallisesti. Turvallisuuskulttuuria on pyritty vahvistamaan lisäämällä turvallisuuskoulutusta, seuraamalla sääntöjen noudattamista, turvallisuushavaintojen raportointia ja avointa viestintää turvallisuusasioissa.

Hyvinvointialueen hallintosääntö määrittelee merkittävät roolit ja vastuut turvallisuuden ja varautumisen osalta. Turvallisuuden ja varautumisen periaatteiden keskeinen tehtävä on edistää organisaation kaikkien toimintojen turvallisuutta ja samalla nostaa varautumisen tasoa varmistamalla ohjeiden sovel-

taminen käytäntöön. Turvallisuuden ja varautumiset periaatteet ovat osa hyvinvointialueen turvallisuusjohtamista, jossa yhdistyy toimintatapojen ja ihmisten johtaminen. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen turvallisuuden ja varautumisen periaatteet on hyväksytty aluevaltuustossa 11.9.2023.

Turvallisuuden ja varautumisen keskiössä on onnistunut riskienhallinta, jossa riskejä tarkastellaan kokonaisuuksina niiden korkean keskinäisriippuvuuden vuoksi. Riskienhallinnan päämääränä on saavuttaa tila, jossa hyvinvointialueeseen kohdistuvia muutoksia kyetään ennakoimaan ja ilmeneviin muutoksiin kyetään reagoimaan viipymättä. Riskienhallintaa koskevilla ohjeilla ja menettelytavoilla on tarkoitus toteuttaa jäsennelty, järjestelmällinen ja ajantasainen riskienhallinnan toimintamalli, johon sisältyy toimenpiteet ja seuranta. Seuraavien vuosien aikana tavoitteilana on kyätä tuottamaan hyvinvointialueen johdolle mahdollisimman kattavaa kokonaiskuvaava koko hyvinvointialueen riskianalyyseista. Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat on hyväksytty aluehallituksessa 13.12.2023.

Hyvinvointialue vastaa omasta varautumisestaan häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin yhteistyössä alueen kuntien, yhteistoiminta-alueen muiden hyvinvointialueiden sekä viranomaisten kanssa. HUS-yhtymä koordinoi Uudenmaan alueella HUS-yhtymän ja hyvinvointialueiden sote-varautumista. Hyvinvointialueen valmiussuunnittelun pohjana on käytetty kansallista riskinarviota sekä Uudenmaan alueellista riskiarviota. Lisäksi hyvinvointialueella tehdään alueellista riskienarviointia, joka toimii hyvinvointialueen ja sen toimialojen turvallisuus-, valmius- ja jatkuvuudenhallintasuunnittelun yhteisenä perustana.

Valmiussuunnitelman yleisen osa määrittelee varautumisen, huoltovarmuuden ja jatkuvuudenhallinnan yleiset järjestelyt ja kuvaa, mitkä ovat hyvinvointialueen valmiussuunnittelun periaatteet ja vastuut. Asiakirja on hyväksytty 13.12.2023. Valmiussuunnitelman yleistä osaa täydennetään erillisillä salassa pidettävillä liitteillä, joissa kuvataan, miten hyvinvointialue varautuu erilaisiin häiriötilanteisiin. Hyvinvointialueen valmiussuunnittelun keskeinen painotus on palvelutuotannon jatkuvuuden turvaamisessa sekä konkreettisissa turvallisuusohjeissa, joiden varaan organisaation kokonaisturvallisuus rakentuu. Poikkeusolojen suunnitelmat tuotetaan erillisinä suunnitelmina niiden korkeamman suojaustason vuoksi.

Turvallisuus- ja varautumisyksikkö tukee, koordinoi ja yhteensovittaa hyvinvointialueen sekä toimialojen valmiussuunnittelua yhteistyössä alueen kaupunkien kanssa, huolehtii näihin liittyvien dokumenttien asianmukaisesta asiakirjahallinnosta, toimii VALSU-portaalin pääkäyttäjänä ja vastaa valmiussuunnitelman yleisen osan ylläpitämisestä ja päivittämisestä. Toimialajohtajat vastaavat oman toimialansa varautumisesta ja valmiussuunnittelusta ja toimialakohtaiset valmiussuunnitelmat täydentävät hyvinvointialueen yleistä valmiussuunnitelmaa. Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueiden varautumisesta sosiaali- ja terveydenhuollon häiriötilanteisiin § 3:n (308/2023) edellyttämä yhteistyöryhmä sosiaali- ja terveydenhuollon häiriötilanteita varten on perustettu yhteisesti Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen kanssa. Toiminta on alkanut kesäkuussa 2023.

Turvallisuus- ja varautumisyksikkö ohjaa ja yhteensovittaa sopimuksellista ja materiaalista varautumista yhteistyössä hankintojen sekä tilakeskuksen kanssa. Yhteistyöllä on pyritty tunnistamaan varautumisessa ne kilpailutukset, jotka edellyttävät riskinhallinnan toimenpiteitä. Palvelujen kilpailutusvaiheessa huomioidaan jatkuvuudenhallinta, huoltovarmuus sekä etukäteisvalmistelu häiriötilanteen varalle. Yksikkö ohjaa toimialoja tunnistamaan toiminnan turvaamiseksi tarvittavat kriittiset materiaalit ja palvelut sekä varmistamaan niiden saatavuus ja sopimuksenmukaisuus.

Osana hyvinvointialueuudistusta entisille yliopistosairaaloiden erityisvastuualueille on muodostettu alueellisia valmiuskeskuksia, jotka vahvistavat kansallista varautumista ja parantavat yhteistoiminta-alueen valmiutta vastata erilaisiin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Valmiuskeskusten keskeisenä

tehtävä on sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän tilannekuvan luominen, ylläpitäminen ja jakaminen. Tilannekuva kattaa koko perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, ensihoitopalvelun ja sosiaalihuollon. Turvallisuus- ja varautumisyksikkö kerää hyvinvointialueelta palvelujärjestelmän toimintaa ja kuormitusta, henkilöstö- ja materiaaliressursseja sekä tukipalveluiden toimintaa kuvaavia tietoja viikoittain, ylläpitää ajantasaista tilannekuvaa ja välittää tietoja Etelä-Suomen Valmiuskeskukselle sekä toimii linkkinä hyvinvointialueen ja valmiuskeskuksen välillä.

5 Ensihoitopalvelu

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos tuottaa ensihoitopalvelua sekä ensivastetoimintaa Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella.

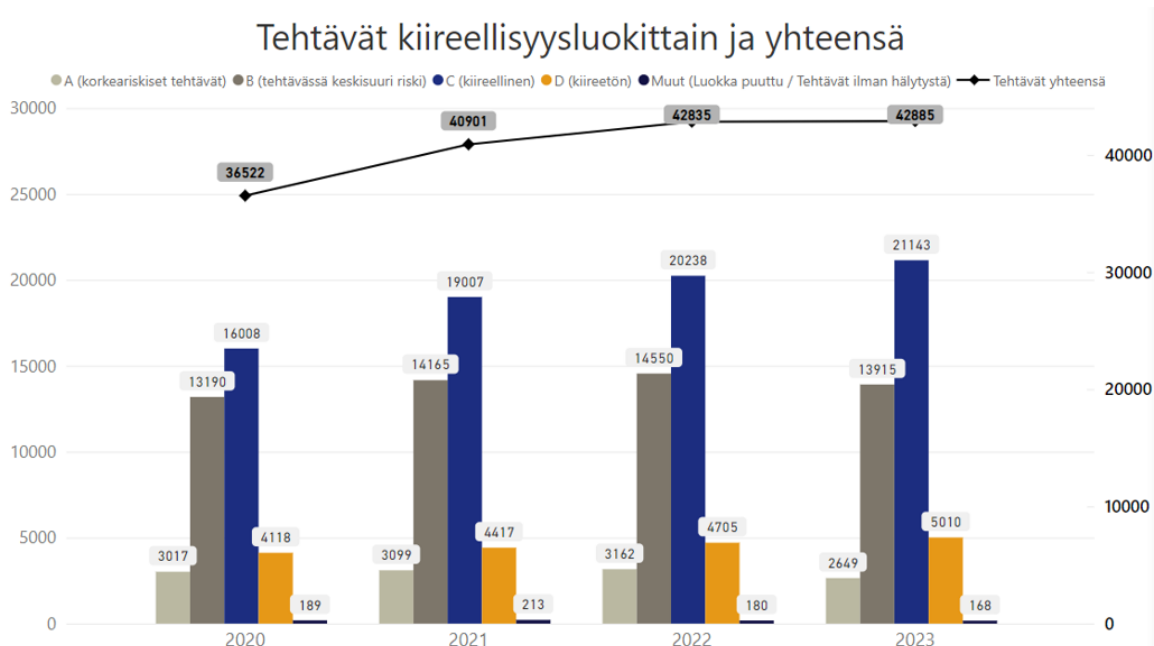
5.1 Ensihoidon järjestäminen ja voimavarat

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksella aloitti 1.1.2023 kaksi uutta ensihoitoyksikköä. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella, Vantaalla, Havukosken paloasemalla aloitti toimintansa jatkuvasti valmiudessa oleva EKV6233, joka siirtyy Tikkurilan valmiusasemalle sen valmistuttua. Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella Järvenpäässä aloitti väliaikaistiloissa toimintansa painopisteyksikkö EKV7272, joka siirtyi huhtikuussa Järvenpään paloasemalle uuden Järvenpään ensihoitoaseman valmistuttua. Vuoden 2023 loppuessa ensihoidon operatiivisissa tehtävissä työskenteli 146 henkilöä, kun kesälomakauden loppuessa henkilöstöä oli ollut 178. Ensihoidon operatiivisessa työssä olevien henkilöiden määrä lisäys kesälomakauden ajaksi pysyi suurin piirtein saman suureisena kuin aiempina vuosina. Henkilöstöressurssien lisäyksellä vahvistettiin ensihoidon lomakauden henkilöstöressursseja sekä paikattiin pelastuspuolen rekrytointivajetta miehittämällä koko kesän ajan neljän ambulanssin palomiesten paikkoja aikavälillä 2.5.-30.9.2023. Resurssimitoitus oli riittävä, eikä merkittäviä valmiuspoikkeumia päässyt syntymään seuranta-ajalla. Maaliskuun aikana saatiin myös sovittua paikallisesti pelastuslaitoksen ensihoitajien työaikakokonaisuus aluehallintoviraston poikkeuslupapäätöksen mahdollistamalla tavalla säännöllisesti työajasta siten, että säännöllinen työaika on keskimäärin 42 tuntia viikossa tasoittumisjakson ollessa 52 viikkoa, kuten aiemminkin.

Ensihoidon tavoittamisviiveessä jäädään HUS:n asettamasta tavoitteesta. Ensihoidon tehtävissä tavoittamisviive oli VaKe-alueella 90 %:ssa A-kiireellisyysluokan tehtäviä 11:14 (mm:ss) ja B-kiireellisyysluokan tehtäviä 12:24 (mm:ss). KEU-alueella (luvuissa mukana 4 HUSin yksikköä) ensihoitoyksiköiden 90 %:n tavoittamisviive oli A-kiireellisyysluokan tehtävissä 09:25 (mm:ss) ja B-kiireellisyysluokan tehtävissä 10:52 (mm:ss). (A-tehtävissä 90 % tehtävistä tulisi saavuttaa 9 minuutissa ja B-tehtävissä 90 % tehtävistä tulisi saavuttaa 10 minuutissa.)

5.2 Ensihoidon tehtävät

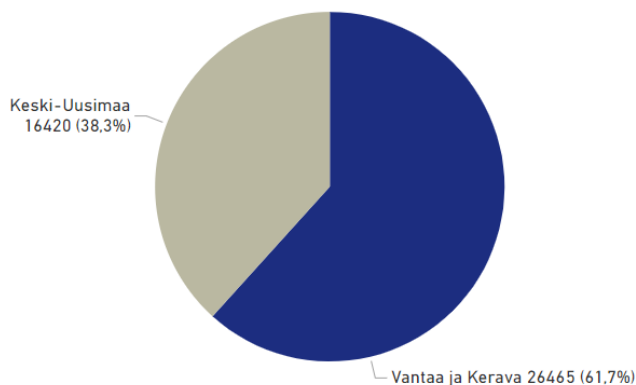
Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköiden kokonaistehtävämäärän kasvu on pysähtynyt vuoden 2023 aikana edellisiin vuosiin verrattuna. Vuonna 2023 tehtäviä oli 42885, kun niitä vuonna 2022 oli 50 vähemmän. Tehtävämäärässä nousua vuoteen 2022 verrattuna oli noin 0,1 %. Prosentuaalisesti suurinta lasku oli A-kiireellisyysluokan tehtävissä, jossa tehtävämäärät laskivat 16,2 %. Tehtävämäärältään kiireisin kuukausi on ollut toukokuu.

Kuva 14. Ensihoidon vuoden 2023 tehtävämäärät kiireellisyyden mukaan eroteltuna verrattuna vuosien 2020–2022.

Vuonna 2023 Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella tehtäviä oli 16420, kun niitä vuonna 2022 oli 1151 vähemmän. Tehtävämäärät nousivat siis noin 7,5 % edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2023 Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella tehtäviä oli 26465, kun vuonna 2022 niitä oli 1101 enemmän. Tehtävämäärät laskivat siis noin 4,0 % edellisvuoteen verrattuna.

Ensihoidon tehtävien jakautuminen hyvinvointialueittain

Kuva 15. Ensihoidon tehtävien jakautuminen Vantaan ja Keravan ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialueiden välillä vuoden 2023 aikana.

Pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköiden tehtäväsidonaisuuden keskiarvo (sisältäen laskennallisen huoltoajan) oli vuonna 2023 34,23 % (ka), kun se vuonna 2022 oli 38,82 % (ka). Kuudella yksiköllä tehtäväsidonaisuus oli yli 40 %, joista suurin se oli yhdellä painopisteyksikkönä toimivalla ollen 46 %. Vuonna 2022 kymmenen yksikön tehtäväsidonaisuus oli yli 40 %, joista viidellä se oli yli 46 %. Vuonna 2023 pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköiden suorittamista tehtävistä A-kiireellisyyden tehtäviä oli 2649 kpl eli 6,2 % (2022: 7,4 %), B-kiireellisyyden tehtäviä 13915 kpl eli 32,4 % (2022: 34,0

%), C-kiireellisyysluokan tehtäviä oli 21143 kpl eli 49,3 % (2022: 47,2 %) ja D-kiireellisyysluokan tehtäviä 5010 kpl eli 11,7 % (2022: 11,0 %). Tehtävämäärät laskivat eniten prosentuaalisesti A-kiireellisyysluokan (16,2 %) tehtävissä ja nousivat D-kiireellisyysluokan (6,5 %) tehtävissä. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella olleista pelastuslaitoksen ensihoidon tehtävistä kiireellisten A, B ja C-tehtävien osuus oli 99 %. Vastaavasti Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella pelastuslaitoksen ensihoidon tehtävistä 71,2 % oli kiireellisiä tehtäviä.

Uhka-, väkivalta- ja vaaratilanneilmoituksia on pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköiden osalta tehty vuonna 2023 yhteensä 33 kpl, joka on seitsemän enemmän kuin edellisenä vuonna. Ensihoitajat ovat ilmoitusten perusteella kohdanneet raportoiduista tehtävistä 26:lla sanallista tai henkistä väkivaltaa ja viidellätoista lievää fyysistä väkivaltaa. Raportoiduista tehtävistä usealla on siis kohdattu yhtä aikaa niin väkivallan uhkaa kuin fyysistäkin väkivaltaa. Tapahtumapaikkana on ilmoitukseen johtaneissa tilanteissa ollut seitsemässätoista eli reilussa puolessa ambulanssi, joka on hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Ensihoidon osalta laatu- ja potilasturvallisuusmittareista HaiPro-ilmoituksia on käsitelty vuoden 2023 aikana Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella 45 kpl ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella 18 kpl (Keusoten alueelta puuttuu HUS:n tilastointihäiriön vuoksi osa alueen HaiPro-ilmoituksista). Käsiteltyihin ilmoituksiin sisältyvät kaikki ensihoidon toimintaan liittyvät HaiPro:t palveluntuottajasta riippumatta. HaiPro-ilmoitukset ovat yksi mittari laadun ja potilasturvallisuuden mittaamisessa. LFE (Learning from Excellence) ilmoituksia on tehty Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella 2 kpl.

Jälkipurkukeskusteluja on pidetty ensihoidon osalta vuonna 2023 Vantaan ja Keravan sekä Keski-Uudenmaan hyvinvointialueella yhteensä 13 kertaa, joista kaksi on ollut matalamman kynnyksen vertaispurkuja (kahdenkeskinen keskustelu). Selvityspyyntöjä/asiakaspalautteita on käsitelty vuonna 2023 Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ensihoitoyksiköiden osalta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella 51 kpl, joista kiitospalautteita oli 13 ja Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen osalta 42 kpl, joista kiitospalautteita oli 12 kpl. Palautteita on käsitelty vuonna 2023 yhteensä 93 kpl, kun edellisenä vuonna niitä käsiteltiin 75 kpl. Vuoden 2023 tehtävämäärään suhteutettuna palautetta saatiin 0,2 %:ssa tehtävistä. Kiitospalautteita kaikista palautteista yhteensä oli noin 27 %.

Vuosi 2023 on mennyt Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ensihoitopalvelun näkökulmasta positiivisesti. Saimme sovittua paikallisesti pelastuslaitoksen ensihoitajien työaikakokonaisuuden maaliskuun aikana. Henkilöstöä on ollut riittävästi ja ensihoidon resurssit ovat parantuneet uusien yksiköiden aloitettua toimintansa. Yksiköiden tehtäväsidoonaisuudet ovat laskeneet viime vuodesta. Yksikköresurssien lisäämisestä huolimatta tehtävämäärät kasvu on pysähtynyt edellisiin vuosiin verrattuna pelastuslaitoksen alueella. Vantaan ja Keravan Hyvinvointialueella tehtävämäärä on jopa pienentynyt, kun taas Keski-Uudenmaan Hyvinvointialueella kasvua on edelleen yli 7 %. Yksittäisten vuorokausien ja kuukausien välillä tehtävämäärät ja -sidoonaisuudet vaihtelevat kuitenkin merkittävän paljon. Työnkuormittavuuden lisääntymisen väheneminen, osaavan henkilöstön riittävä rekrytointi ja resurssointi ja työajan paikallinen sopiminen on tuonut ensihoitoon työrauhan vuodelle 2023.

6. Hallinto ja tukipalvelut

6.1 Taloushallinto ja palkanlaskenta

Hyvinvointialueuudistuksen myötä pelastuslaitoksen laskutuksessa on ollut erittäin kiireistä, kun laskut eivät ole tulleet oikein ja niiden osalta on edelleen ollut paljon selvitettävää. Sosiaali- ja terveystoimen ajoneuvojen siirtyminen pelastuslaitoksen hallintaan on lisännyt kuormitusta pelastuslaitoksen laskutuksessa. Myöskin hr-järjestelmät ja niiden muutokset ovat haastaneet esihenkilöitä ja henkilöstöä muun muassa palkanmaksussa ja lomien käsittelyssä.

6.2 Henkilöstö

Henkilöstötilanne

31.12.2023 pelastuslaitoksella työskenteli yhteensä 538 henkilöä, joista vakinaisia oli 460 ja määräaikaisia 78 (alla tarkempi erittely henkilöstövahvuudesta työsuhteen sisäisen luonteen mukaan jaoteltuna). Työntekijöiden keskiarvoikä oli 42,7 vuotta. Yli 60-vuotiaiden osuus koko pelastuslaitoksen henkilöstöstä oli 7,2 % (39 hlö).

Yleisimmät tehtävänimikkeet pelastuslaitoksella olivat palomies (242 hlö), ensihoitaja (109 hlö), paloiesimies (45 hlö) ja sairaankuljettaja (42 hlö). Määräaikaisesta henkilöstöstä suurin osa koostui vuosiloman sijaisista (45 hlö), ja yleisimmät tehtävänimikkeet määräaikaisissa palvelussuhteissa oli sairaankuljettaja (30 hlö), ensihoitaja (18 hlö) ja palomies (17 hlö). Kokoaikaisessa virassa tai toimessa pelastuslaitoksen henkilöstöstä oli 99,07 % ja osa-aikaisessa 0,74 %.

Henkilöstötilanne 31.12.2023	Arvo	Lisätietoja
Henkilöstömäärä	538	
• Vakainainen	458	
• Määräaikainen	41	
• Sijainen	37	
• Oppilas/harjoittelija/kesätyönt.	1	
• Työllistetty, yhteiskuntatakuu	1	
Rekrytointien määrä	109	
Hakemuksia / Rekrytointi	20,91	

Sairaspoissaolot

Työterveyshuollon tilastojen mukaan Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksella on vuoden 2023 aikana kertynyt yhteensä 6442 sairauspoissaolopäivää, sairauspoissaoloprosentti 3,45 % (Terveystalosta annetut). Sairauspoissaolajaksoja ollut yhteensä 657 kpl. Lyhyissä sairauspoissaoloissa korostuivat infektiot. Kaikissa muissa sairauspoissaolotaksoissa (pl. 1-3 pvä) korostuu vahvasti tuki- ja liikuntaelinaivat. Työterveyshuollolta saatujen tietojen lisäksi on ollut lyhyitä 1-7 pv sairauslomia, jotka on haettu omalta lähijohtajalta. Työkykyneuvotteluja käyty vuoden aikana 22 kpl.

Työterveyshuollon kustannukset

Vuoden 2023 osalta työterveyshuollon kustannukset olivat 957,00 €/hlö. Kelan ennaltaehkäisevän työterveyshuollon (KELA 1) toiminnan osuus on ollut 77,7 % kokonaiskustannuksista.

Työhyvinvointi

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen viimeisimmän fiilispulssikyselyn vastauksissa pelastuslaitoksen vahvuuksiksi nousivat luottamus henkilöstöön (73 %) ja yksikön johtaminen on hyvää (63 %). Kehittämiskohteeksi nousi, että työssä olisi selkeät tavoitteet (54 %) ja että omaa työpaikkaa suositeltaisiin tuttaville (53 %). Suosittelemuun liittyvän kysymyksen tulos oli parantunut kysymyksistä eniten verrattuna edelliseen kierrokseen (+8 %), ja toiseksi eniten oli parantunut hyvinvointiin työssä liittyvän kysymyksen tulos (+4 %). Edeltävään kyselykierrokseen verrattuna tulokset olivat tässä viimeisimmässä kierroksessa lähes kaikilta osin pienessä noususuunnassa, mutta kaikkiin aiempiin kyselykierroksiin verrattuna tulosten kehityssuunnassa ei ole havaittavissa kovin merkittävää eroa. Vastausaktiivisuus pelastuslaitoksen osalta oli aiempien kyselykierrosten tapaan edelleen tässä viimeisimmässäkin kierroksessa pienessä noususuunnassa, mutta haasteena on edelleen pieni vastausmäärä. (Fiilispulssikysely toteutetaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella noin joka toinen kuukausi. Viimeisimmän fiilispulssikyselyn vastausaika oli 18.12.-31.12.2023, vastausprosentti 36 %. Edellisten kierrosten vastausprosentit olivat: 32 % (10/2023), 28 % (8/2023) ja 26 % (6/2023).)

Hyvinvointitutkimus 2023 tehtiin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella 6.9.-18.10.2023 ja tulokset saatiin marraskuussa 2023. Pelastuslaitoksen vastausprosentti oli tutkimuksessa 44 % (VAKE 51 %). Kokonaissijoitus oli pelastuslaitoksen osalta 72/100 (1=paras, 100=heikoin), kun VAKEssa se oli 52/100. Pelastuslaitoksen tuloksissa oli jonkin verran eroavaisuutta ensihoitopalvelujen ja pelastustoimen palvelujen välillä – ensihoidossa oli yleisesti ottaen hieman paremmat tulokset. Kysymysten aihealueiden välillä ei ollut pelastuslaitoksen osalta selkeitä eroja tuloksissa – mittareittain tulokset olivat seuraavat: Työ-mittari 74/100, Työyhteisö-mittari 69/100 ja Johtaminen-mittari 73/100. Kunta10 2022-tutkimukseen verrattuna hyvinvointitutkimuksen 2023 tuloksissa pelastuslaitoksen osalta ei ollut merkittävää eroa. (Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella tehty Hyvinvointitutkimus 2023 on osa Työterveyslaitoksen toteuttamaa Hyvinvointialueiden työhyvinvointitutkimusta. Se on myös jatkoa Työterveyslaitoksen aiemmin toteuttamaan Kunta10-henkilöstötutkimukseen.)

Työhyvinvointisuunnitelmaa on viety eteenpäin ja toimenpiteet käynnistetty suunnitellusti sisältäen edellä mainitun ensihoitajien palautumiseen ja työhyvinvointiin liittyvän hankkeen lisäksi seuraavia:

- Pelastuslaitoksen oman Kiila-kuntoutus suunniteltiin ja aloitus olisi ollut syksyllä 2023, kuntoutukseen ei saatu kuitenkaan osallistujia mukaan,
- Häirintävapaa-pelastuslaitos-ohje on julkaistu ja koulutettu. Ohje on yhdenmukainen VAKEn ohjeen kanssa.
- Työsuojelun toimintaohjelma vuodelle 2023 on valmistunut. Toimintasuunnitelma on tehty yhdessä VAKEn kanssa työsuojelun kanssa. Myös työterveyshuollon toimintasuunnitelma vuodelle 2023 hyväksytty.

- Pelastuslaitoksen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman aloituskokous on pidetty ja suunnitelman työstö on alkanut, vetovastuu on siirtynyt hyvinvointitiimille.
- Osatyökykyisten työntekijöiden työssä jatkamisen ja työhönpaluun mahdollistavia toimenpiteitä on tehty yhteistyössä kuntien eläkevakuutuksen ja työterveyshuollon (Terveystalo) kanssa.

Pelastuslaitoksen työterveyshuollon järjestämisen tarpeet on huomioitu osana hyvinvointialueen työterveyshuollon kilpailutusta. Kilpailutus on toteutettu hyvinvointialueen yhteisenä vuoden 2023 aikana ja palveluntuottajaksi varmistui lääkärikeskus Aava vuodesta 2024 eteenpäin.

Työsuojelu

Työsuojelutoiminta on edennyt aktiivisen vilkkaana. Yhteistyötä on tehty VAKEn kanssa eri toimintaohjeiden, työterveyden- ja työhyvinvointisuunnitelmien kanssa. PERA (pelastustoimen ja ensihoidon riskinarvio) -ilmoituksia on tehty 2023 joulukuun loppuun mennessä 102 kpl. Näistä on käsitelty 80 kpl ja 22 kpl osalta käsittely on vielä kesken. Suurin osa ilmoituksista oli työtaturmia tai vaaratilanne/läheltä piti -tilanteita sekä turvallisuushavaintoja. PERA-järjestelmän käyttö päättyi 31.12.2023. Uusi turvallisuushavainto- ja riskiarviotyökalu Granite otetaan pelastuslaitoksella käyttöön 1.1.2024. Hyvinvointialueella pidettiin työsuojeluvaalet 7.6.–20.6.2023 ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen työsuojeluvalluutettuna jatkaa Jukkapekka Patoluoto. Toimikausi alkoi 1.8.2023 ja jatkuu vuoden 2025 loppuun.

Muu henkilöstön hyvinvointia tukeva toiminta

Fyysisen toimintakyvyn testaustoiminta (FireFit) on jatkunut normaalisti. Testauksia on tehty vakituisille palomiehille ja sopimuspalokuntalaisille. Molempien osalta testaustoimintaa päivitettiin alkuvuodesta. Jokaiselle asemalle varattiin testien alkuun ja loppuun aikaa infolle, jossa käsitellään ajankohtaisia asioita ja jaetaan tietoa ja käytännön ohjeita hyvinvoinnin, terveyden ja työkyvyn tukemiseen. Palautteen mukaan alku- ja loppuinfot ovat olleet hyödyllisiä, joten niiden toimintaa on tarkoitus jatkaa sisältöä muokaten vuosittain. Sopimuspalokuntien testaustoimintaa kehitettiin alkuvuodesta uudella ohjeistuksella ja ajanvarausjärjestelmällä. Testejä järjestettiin kaikilla paloasemilla saman vuosikellon mukaan kuin vakituisille palomiehille. Sopimuspalokuntien testien ajanvarausjärjestelmä on saanut kiitosta sopimuspalokunnilta ja sujuvoittanut liikunnanohjaajien työtä.

FireFit5 -hankkeen päätyttyä viitearvojen muutokset on päivitetty ja tiedotettu kaikille vuoroille. Uusiin savusukellusta simuloivan radan välineet on päivitetty ja seitsemälle asemalle on tehty asemakohtaiset kuvalliset ohjeistukset. Radan tekemisen perehdytys on vielä kesken ja jatkuu 2024. Vuonna 2021 aloitettuja työkyvyn tukiprosesseja on jatkettu yksittäisten operatiivista työtä tekevien henkilöiden kanssa. Alustavat tulokset näistä ovat rohkaisevia.

Henkilöstön työhyvinvoinnin tueksi on aloitettu hanke, jossa selvitetään poikkeusluvan mukaisessa työajassa olevan henkilöstön palautumista työvuoron ja vapaapäivien aikana. Hankkeessa on aluksi mukana ensihoidon henkilöstö. Hankkeessa tehdään Firstbeat-mittauksen avulla analyysi työstä palautumisesta sekä arvioidaan jatkotoimenpiteiden tarvetta. 73 % osallistuneista koki hyötyneensä mittauksista oman palautumisen ja työhyvinvoinnin näkökulmasta. Firstbeat-jatkomittauksista on aloitettu ensihoidossa työskentelevien palomiesten (prosenttimiesten) osalta. Nämä mittaustulokset ovat saatu päätökseen ja olivat hyvin samansuuntaisia kuin ensihoidossa päätoimisesti toimivilla.

Työterveyslaitoksen kehittelemää FirstFit-menetelmää pilotoitiin ensihoidon puolella lokamarraskuussa. Menetelmä on kehitetty tukemaan ensihoitajien työkykyä ja hyvinvointia ja toimia motivaattorina kehittää ja ylläpitää omaa fyysistä kuntoa. Pilotointiin osallistui 16 ensihoitajaa. Palautekyselyn perusteella menetelmä sai paljon positiivista palautetta. Pilotointiin kuuluu vielä viimeinen seu-

ranta/palautekysely ja tulosten esittely 2024. Pilotoinnin perusteella FirstFit-menetelmä käyttö laajemmin olisi hyödyllistä.

Paloasemien kuntosalien vuositarkastukset ja -huolto alkoivat huhtikuun aikana. Järvenpään uuden ensihoitoaseman kuntosalin suunnittelu ja toteutus on saatu päätökseen ja Mäntsälän aseman parakin kuntosalin on toteutettu. Ruskeasannan kuntosalin päivitys alkoi vuoden lopussa ja on tarkoitus saada päätökseen alkuvuodesta.

Yksilö- ja ryhmäohjauksia on järjestetty pyynnöstä palomiehille, ensihoitajille ja muulle henkilökunnalle tukemaan työkykyä, hyvinvointia ja terveyttä.

Pelastuslaitos osallistui Teknologiakeskus TechVillan PUHTIA-hankkeeseen, jossa tutkittiin digitalisaation vaikutuksista työn mielekkyyteen, koettuun turvallisuuteen ja työn tuottavuuteen. Osallistujat kokivat, että digitalisoiminen ei ole tehostanut työtä toivotulla tavalla ja järjestelmien käytössä on ollut paljon haasteita. Vastaajat toivoivat saavansa osallistua ja tulla kuulluksi kehittämistyön osalta nykyistä enemmän ja nykyistä varhaisemmassa (hankinta)vaiheessa.

Palomies on taktinen urheilija – toimintamallien kehittäminen fyysisen toimintakyvyn tukemiseksi pelastusalalla

Palomies on taktinen urheilija -hanke on edennyt suurien linjojen osalta suunnitelman mukaisesti. Työskentely interventoryhmän (yhteensä kolme työvuorota asemilta 20, 30 ja 50, 26 henkilöä) kanssa on sisältänyt työpajatoimintaa (aiheina mm. Ikääntyvä palomies, elimistön lämmönsäätely, käyttäytymisen muutos ja ravinto), yksilöllistä valmennus- ja ohjaustoimintaa, ryhmässä toteutettua fysiikkaharjoittelua sekä jatkuvaa vuoropuhelua toiminnan kehittämiseksi.

Hankkeen toiminnasta ja vaikuttavuudesta on kerätty palautetta jatkuvan vuoropuhelun lisäksi haastattelujen ja palautekyselyiden avulla. Palaute on ollut rohkaisevaa. Tuoreimmassa kyselyssä (lokakuu 2023) esiin nousivat esimerkiksi seuraavat:

- 19/20 vastaajaa kertoi hankkeen toiminnan vaikuttaneen positiivisesti fyysiseen toimintakykyynsä (10 henkilöä ”täysin samaa mieltä”, yhdeksän henkilöä ”melko samaa mieltä”)
- 18/20 vastaajaa oli ”täysin samaa mieltä” väitteen ”Koen, että hankkeen toiminta on tarvelähtöistä, eli pyrkimyksenä on kehittää ratkaisuja fyysiseen toimintakykyyn liittyviin haasteisiin pelastusalalla” kanssa.
- 17/20 vastaajaa oli ”täysin samaa mieltä” väitteen ”Koen, että hankkeessa vallitsee avoin ja luottamuksellinen ilmapiiri” kanssa.
- 19/20 vastaajaa yhtyi väitteeseen ”Koen, että minulla on mahdollisuus vaikuttaa hankkeessa tapahtuvaan toimintaan.” (14 henkilöä jokseenkin samaa mieltä, 5 henkilöä täysin samaa mieltä.)

Hankkeen etenemistä on arvioitu säännöllisesti myös ohjausryhmän tapaamisissa.

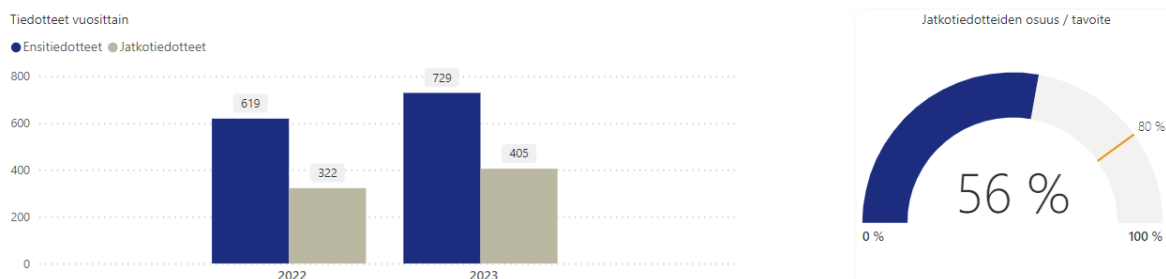
Hanketta on esitelty vuonna 2023 esimerkiksi Liikuntatieteellisen Seuran Kuntotestauspäivillä sekä Pelastusalan työterveyshuollon ja työturvallisuuden ajankohtaispäivillä. Hanke oli esillä myös Pelastustieto-lehden numerossa 8/2023. Hankkeen väliraportti vuoden 2023 osalta toimitettiin Palosuojelurahastoon 23.12.2023.

6.3 Viestintä

Siirtyminen hyvinvointialueelle lisäsi sisäisen viestinnän tarvetta ja keskeneräisyys esimerkiksi ICT- ja henkilöstöjärjestelmien osalta sekä palkanmaksuissa ilmenneet haasteet edellyttivät toimialalla oman viestinnän tehostamista ja hyvinvointialueen viestinnän täydentämistä pelastuslaitoksen näkökulmasta. Pelastuslaitoksen viestintä on tehnyt tiivistä yhteistyötä hyvinvointialueiden viestinnän kanssa ja viestintäpäällikkö kuuluu Vantaa Keravan hyvinvointialueen viestinnän johtoryhmään, jossa on laadittu muun muassa yhteisiä ohjeistuksia ja toimintamalleja.

Koko henkilöstölle järjestettävät infotilaisuudet on järjestetty viikoittain. Henkilöstötiedote on ilmestynyt noin kolmen viikon välein ja henkilöstölehti neljä kertaa. Intra on sisältöjen osalta edelleen keskeneräinen vastuuhenkilöiden ajankäytön haasteiden vuoksi. Viestintä osallistui tiiviisti hallinnon toimintaohjeen ja organisaatiouudistuksen valmisteluun ja tuotti materiaalia viestintää varten.

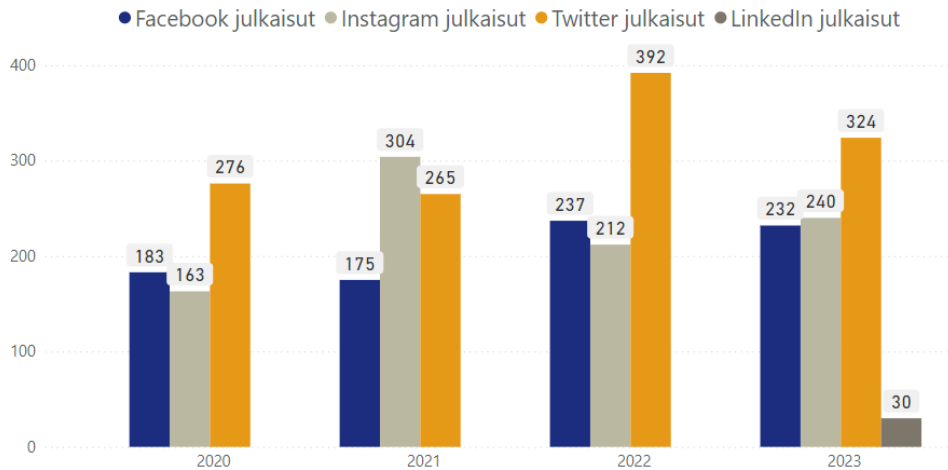
Jatkotiedotteiden tuottamisessa medialle onnettomuusviestinnässä päästiin joulukuussa asetettuun tavoitteeseen, joka on 80 %. Koko vuoden osalta jatkotiedotteita lähetettiin 56 %:sta ensitiedotteita. Häätäkeskuslaitos lähettänyt vuoden alusta 729 ensitiedotetta, joihin pelastuslaitos on tehnyt 405 jatkotiedotetta.

Kuva 16. Onnettomuksien esitiedotteiden sekä jatkotiedotteiden lukumäärät vuonna 2023 verrattuna edelliseen vuoteen.

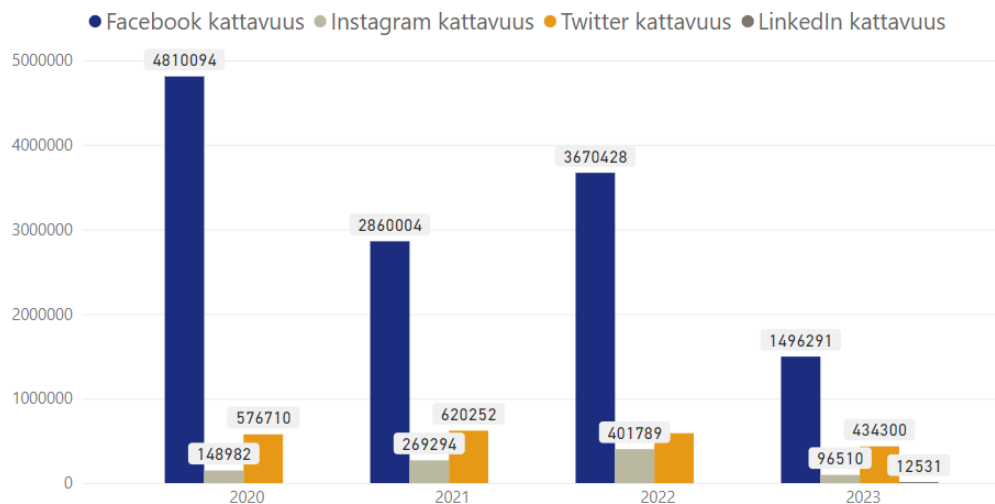
Pelastuslaitoksen Facebook-sivulla on 24 340 seuraajaa, Instagram-sivulla 3 945 seuraajaa, X:ssä (Twitter) 3 399 ja LinkedInissä 499 seuraajaa. Seuraajien määrä on saatu tasaisesti lisääntymään tilien aktiivisen päivittämisen avulla. Tavoitteena on tehdä 15 julkaisua jokaiseen kanavaan kuukausittain, joskin LinkedInissä julkaistaan lähinnä rekrytointi-ilmoituksia. Tavoitteeseen päästiin kaikissa kanavissa. Tavoitteenamme on julkaista sosiaalisen median kanavissamme mahdollisimman kiinnostavia ja ajankohtaisia postauksia, jotta saamme runsaasti seuraajia, jotta mahdollisessa häiriötilanteessa tavoittaisimme mahdollisimman suuren määrän ihmisiä nopeasti. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen Facebookin seuraajamäärä on suurin verrattuna muihin pelastuslaitoksiin, mutta muiden kanavien osalta on edelleen kirittävä. Sosiaalisen median julkaisuissa Instagram-julkaisujen määrää nostaa ns. storyt, joissa saman päivän aikana tehdään runsas määrä julkaisuja. Viestinnän kattavuusluku kertoo, kuinka moni on nähnyt julkaisun sosiaalisen median kanavissa.

Viestinnän julkaisut

Kuva 17. Sosiaalisen median julkaisut vuoden 2023 aikana verrattuna vuosiin 2020–2022.

Viestinnän kattavuus

Kuva 18. Sosiaalisen median julkaisujen kattavuus vuonna 2023 verrattuna vuosiin 2020–2022.

Mediatiedotteita on tuotettu lähinnä lautakunnan kokouksissa käsitellyistä asioista, joskin media poimii uutisia suoraan sosiaalisen median kanavistamme.

HIKLU-laitosten kanssa on tehty edelleen yhteistyötä viestinnän toteuttamiseksi ja kehittämiseksi. Lisäksi olemme osallistuneet aktiivisesti pelastuslaitosten kumppanuusverkoston ja sisäministeriön pelastustoimen viestintöjen verkostojen toimintaan, joissa viestinnän kehittäminen ja yhteistyömallien rakentaminen on keskiössä. Viestintä osallistui Teknoksen UPS-harjoitukseen ja siinä havaittiin muun muassa se, että viestintään tulee suuronnettomuustilanteessa resursoida henkilöstöä riittävästi ja sosiaalista mediaa kannatta hyödyntää kansalaisten tiedontarpeen tyydyttämiseksi entistä vahvemmin. Sar-harjoituksen aiheena oli tällä kertaa viestintä omaisille ja läheisille ja sen tiimoilta järjestettiin koulutustilaisuus. Lisäksi järjestettiin koulutusta onnettomuusviestinnässä. Pelastuslaitoksen visuaalinen ilme uudistettiin kesällä ja se otetaan käyttöön vaiheittain. Rekrytointia varten on tuotettu markkinointimateriaaleja.

6.4 Tilannekeskus ja viestihuolto

Tilannekeskustoiminta tulee jatkumaan Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksella jatkossakin. Valtakunnan tason tilannekeskusratkaisu yksityiskohtineen on palautettu sisäministeriön valmisteluun.

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen ICT:n yliheitto tehtiin viimeiseksi Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksella. Yliheitto oli erityisen haasteellinen ja se saatiin tehtyä vuodenvaihteeseen mennessä.

Vanhon tietoturvariskin omaavien ohjelmistojen ja järjestelmien uusinta saatiin toteutettua niin että uudet päivitettyt ohjelmat ja järjestelmät ovat pääosin otettu käyttöön.

Kaikista pelastuslaitoksen toimitiloista on tehty tietoturvan ja -suojan edellyttämä turvallisuusauditointi ja toimitettu Valtorille. Tämä mahdollistaa turvallisuusverkon käyttöönoton pelastuslaitoksen toimitiloissa.

6.5 Tekniset tukipalvelut

Kiinteistöt

Mäntsälän paloasemalla on sisäilmaongelmia, jonka takia siellä ei voi työskennellä 24/7. Paloaseman etupihalle rakennettiin n. 180 m² paviljonki, johon sijoittuvat toimistot sekä valmius- ja oleskelutilat vakinaiselle henkilöstölle. Paviljonki valmistui kesällä 2022. Rakentamista jatkettiin keväällä 2023 siten, että lisätilaan 152 m² saatiin kuntosali, sekä sosiaalitilat. Rakennus valmistui 5/2023.

Hyvinkään paloaseman ilmastointiremonttia jatkettiin laajentamalla sitä toimistohuoneisiin. Ilmastointiremontti valmistui 5/2023. Muille paloasemille on alkuvuoden aikana tehty myös pieniä korjaustoimenpiteitä.

Tikkurilan valmiusasema sai rakennusluvan kesäkuun alussa ja rakennustyöt ovat alkaneet. Tikkurilan valmiusasema valmistuu kesän 2024 loppupuolella. Hakunilan valmiusaseman suunnittelutyöt ovat alkaneet.

Tekniset tukipalvelut yleisesti

Ukrainan sodan takia Ukrainan pelastustoimi on pyytänyt apua Euroopan pelastuspalvelumekanismiin sekä eri pelastusalan eurooppalaisten järjestöjen kautta. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on osallistunut materiaaliavun antamiseen vuonna 2023 lahjoittamalla kaksi paloautoa sekä yhden ambulanssin.

Tarkastelujakson aikana Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on tarkistanut omat valmiussuunnitelmat ja sen perusteella jatkanut myös omaa materiaalista valmiutta käynnistämällä varavoimakoneiden testauksia laajemmassa mittakaavassa paloasemilla, sekä aloittanut henkilöstön koulutuksen ko. laitteisiin. Tukipalvelut on ottanut käyttöön kevään 2023 aikana uuden logistiikkavaraston Järvenpään alueella, josta käsin tuotettavat logistiikkapalvelut ovat pelastuslaitoksen toimintaympäristön keskiössä.

Teknisten tukipalveluiden asiantuntijuutta lisättiin alkuvuoden aikana sekä paineilmahuollon, logistiikkaan että varushuollon osalta. Näillä tukitoimilla kyetään tuottamaan tukipalveluiden osalta riittävä palvelu koko pelastuslaitoksen henkilöstölle tällä hetkellä.

Tukipalvelut on alkukesästä ottanut koekäyttöön kalustonhallintaohjelman ja joulukuussa ohjelman ensimmäinen versio otettiin käyttöön, sekä kouluttanut järjestelmään kaksi henkilöä pääkäyttäjiksi. Ohjelman kautta saatava tieto auttaa pelastuslaitoksen suunnitelmallista hankintaa pitkäjänteisemmin ja perustellummin. Kaluston, välineistön, sekä henkilöstön käytössä olevasta suojavälineistä saadaan tieto yksilöiden ja muun muassa kaluston vikailmoitukset saadaan järjestelmällä ilmoitettua asianomaisille. Nykyisen käytössä olevan kalustonhallintaohjelman kehittäminen on lopetettu ja se ei vastaa enää kyennyt vastaamaan pelastuslaitoksen tarpeisiin riittävän hyvin.

7. Talous

7.1 Tuloslaskelma koko pelastuslaitos

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen toteutunut toimintakate oli -14,8 milj. euroa. Pelastuslaitoksen toimintakate (AV 12.12.23) vuonna 2023 oli -18,6 milj. euroa. Toimintatuotoilla ei kateta VAKEn osuutta. Pelastuslaitoksen toteutunut toimintakate oli 3,8 milj. euroa parempi kuin talousarvio (AV 12.12.23).

KESKI-UUDENMAAN PELASTUSLAITOS (1 000 €)	TA 2023 (Muutettu TA, AV 12.12.23)	TP 2023	Ero (€) TP vs TA (TA 2023, AV 12.12.23)	Ero (%) TP vs TA (TA 2023, AV 12.12.23)
TOIMINTATUOTOT	29 950	31 737	1 787	6,0 %
TOIMINTAMENOT	-48 549	-46 536	2 013	-4,1 %
HENKILÖSTÖMENOT	-33 358	-33 417	-59	0,2 %
PALVELUIDEN OSTOT	-4 631	-2 452	2 179	-47,0 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 018	-2 718	300	-9,9 %
AVUSTUKSET	0	-687	-687	
MUUT TOIMINTAMENOT	-7 542	-7 262	281	-3,7 %
TOIMINTAKATE	-18 599	-14 799	3 800	-20,4 %

7.2 Talousarvion toteutuminen

Toimintatuotot ylittivät talousarvion (AV 12.12.23) 1,8 milj. euroa, johtuen ensihoidon lisälaskutuksesta.

Toimintamenot alittivat talousarvion (AV 12.12.23) 2,0 milj. euroa. Toimintamenot alittivat talousarvion 0,6 milj. euroa, kun laskelmiin huomioidaan konsernipalvelujen yleiskulujen vyörytykset ja poistot. Vyörytykset ja poistot eivät sisälly toimintamenoihin.

Henkilöstömenot ylittivät talousarvion noin 0,05 milj. euroa. Palvelujen ostot alittivat talousarvion 1,5 milj. euroa, kun yhdistetään avustuksiin kirjautuneet sopimuspalokuntakorvaukset. Palvelujen ostot alittivat talousarvion n. 0,1 milj. euroa, kun laskelmiin huomioidaan lisäksi vyörytykset ja poistot. Aineet, tarvikkeet ja tavarat alittivat talousarvion noin 0,3 milj. euroa. Muut toimintakulut, sisältäen leasingvuokrat ja kiinteistöjen vuokratulot, toteutuivat hieman suurempina kuin syksyllä 2022 ennakoitiin, mutta alittivat (AV 12.12.2023) talousarvion vajaan 0,3 milj. eurolla. Merkittävimmät säästöt saatiin investointien muuttamisella leasingvuokrauksesta omaan taseeseen hankkimiseen.

7.3 Tuloslaskelma pelastustoimi ja ensihoito

Pelastustoimen osalta toimintakate vuoden lopussa on noin -14,5 milj. euroa ja ensihoidossa toimintakate on 0,5 milj. euroa. Kun ensihoidossa huomioidaan konsernipalvelujen yleiskustannusten vyörytys, poistot ja lisälaskutus, ensihoidon toteutunut toimintakate on noin 0 euroa.

Toimintatuotot olivat 12.12.23 talousarviossa alkuperäistä pienemmät ja realistisemmat. Pelastustoimen palveluissa henkilöstömenot pysyivät talousarviossa. Muiden palveluiden ostoihin on budjetoitu

sopimuspalokuntakorvaukset, jotka kirjautuivat avustuksiin. Muiden palveluiden ostoihin on budjetoitu yleiskustannukset, jotka kirjautuvat vyörytyksinä toimintakatteen alapuolelle. Vuokrakustannukset ja kiinteistökulut alittivat talousarvion.

Pelastustoimen palvelut (1 000 €)	TA 2023 (Muutettu TA, AV 12.12.23)	TP 2023	Ero (€) TP vs TA (TA 2023, AV 12.12.23)	Ero (%) TP vs TA (TA 2023, AV 12.12.23)
TOIMINTATUOTOT	16 506	16 781	275	1,7 %
TOIMINTAMENOT	-33 507	-31 292	2 216	-6,6 %
HENKILÖSTÖMENOT	-21 772	-21 721	51	-0,2 %
PALVELUIDEN OSTOT	-3 975	-2 131	1 844	-46,4 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-2 207	-2 006	201	-9,1 %
AVUSTUKSET	0	-687	-687	
MUUT TOIMINTAMENOT	-5 553	-4 747	806	-14,5 %
TOIMINTAKATE	-17 001	-14 511	2 491	-14,6 %

Ensihoidon toimintatuotot jäivät suunnitelmasta liian suureksi budjetoidun kelakorvausten ja omavastuiden takia sekä KEUn että VAKEn alueella. Ensihoidon osalta tehtiin tilinpäätökseen tuottojaksotus, jotta tuotoilla katetaan kulut. Tilinpäätöksen hyväksynnän jälkeen lähetetään lisälasku HUS:lle vuoden 2023 menoista. Henkilöstömenot ylittivät talousarvion vuoden 2023 palkankorotusten, kertakorvausten ja kutsurahojen takia. Muiden palveluiden ostoihin on budjetoitu yleiskustannukset, jotka kirjautuvat vyörytyksinä toimintakatteen alapuolelle. Muihin menoihin leasingvuokriin on budjetoitu ambulanssien vuokria, mutta niitä ostettiin itselle omaan taseeseen, eli menot kirjautuvat poistoiksi toimintakatteen alapuolelle.

Ensihoitopalvelut (1 000 €)	TA 2023 (Muutettu TA, AV 12.12.23)	TP 2023	Ero (€) TP vs TA (TA 2023, AV 12.12.23)	Ero (%) TP vs TA (TA 2023, AV 12.12.23)
TOIMINTATUOTOT	13 444	14 950	1 506	11,2 %
TOIMINTAMENOT	-14 314	-14 425	-111	0,8 %
HENKILÖSTÖMENOT	-11 058	-11 419	-361	3,3 %
PALVELUIDEN OSTOT	-606	-242	364	-60,1 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-661	-648	13	-1,9 %
AVUSTUKSET	0	0	0	
MUUT TOIMINTAMENOT	-1 989	-2 116	-127	6,4 %
TOIMINTAKATE	-870	525	1 395	-160,4 %

7.4 Tuloslaskelma VAKElle tuotettavat palvelut

Vakelle tuotettavat palvelut (1 000 €)	TA 2023 (Muutettu TA, AV 12.12.23)	TP 2023	Ero (€) TP vs TA (TA 2023, AV 12.12.23)	Ero (%) TP vs TA (TA 2023, AV 12.12.23)
TOIMINTATUOTOT	0	6	6	
TOIMINTAMENOT	-728	-819	-92	12,6 %
HENKILÖSTÖMENOT	-528	-277	251	-47,5 %
PALVELUIDEN OSTOT	-50	-80	-30	59,8 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-150	-64	86	-57,4 %
AVUSTUKSET	0	0	0	
MUUT TOIMINTAMENOT	0	-398	-398	0,0 %
TOIMINTAKATE	-728	-813	-86	11,8 %

VAKElle tuotettavien palveluiden kustannukset ovat toteutuneet suunnitelmien mukaisesti. Kulut on jaettu toimialoille aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Liite 1: Toiminnan tunnusluvut *

Toiminto	2020	2021	2022	2023
Ensihoitopalvelut				
Ensihoitotehtävät yhteensä	36522	40901	42835	42885
A korkeariskinen tehtävä	3017	3099	3162	2649
B tehtävässä keskiuuri riski	13190	14165	14550	13915
C kiireellinen	16008	19007	20238	21143
D kiireetön	4118	4417	4705	5010
Muut	189	213	180	168
Pelastuspalvelut				
Pelastustehtävät yhteensä	6862	7876	7998	8270
Ensivaste	950	1202	1674	1613
Liikenneonnettomuudet	1106	1361	1370	1138
Onnettomuusvahingot M €	5	26	7	6
Palokuolemat	1	2	4	6
Rakennuspalot	91	79	81	84
Rakennuspalovaarat	179	197	193	208
Suuronnettomuudet	2	3	1	3
Tahallisesti sytytetty palot	173	162	213	237
Tulipalot	714	784	841	852
Uhattuna olleen omaisuuden arvo M €	93	437	329	140
Öjyvahingot	210	197	173	202
Tilannekeskus				
Lähetetyt viestit ja ennakkoarvotukset eri toimijoille (kpl)	4998	4091	3726	2053
Muille viranomaisille	101	87	111	54
Muille yt-viranomaisille	616	877	795	508
Pela sisäiset	4237	3098	2795	1478
Pelastustoimialueen kuntien johdolle	44	27	25	13
Turvallisuuspalvelut				
Asiakirjavalvonta	2141	2283	2342	2207
Asiantuntijapalvelut	15961	2238	1370	1139
Asuinrakennuksen paloturvallisuuden itsearviointi - lähetetyt	6563	4498	4261	3364
Asuinrakennuksen paloturvallisuuden itsearviointi - vastaanotetut	5415	4069	3627	2983
Havaittujen puutteiden jälkivalvonta	380	321	185	245
Jatkotiedotteet onnettomuuksista	265	422	322	810
Kemikaalilainsäädännön nojalla tehtävät tarkastukset ja päätökset	946	878	568	494
Mediatiedotteet	21	41	32	22
Muut tarkastukset	568	660	745	677
Sosiaalisen median päivitykset (Fb, Insta, Twitter, LinkedIn)	622	744	841	826
Turvallisuusviestintätilaisuudet	539	602	811	601
Valistus ja neuvonta (henk.)	21380	26280	53650	39162
Valvontakäynnit asuinrakennuksiin ja vastaaviin	514	437	223	448
Valvontakäynnit muihin kuin asuinrakennuksiin	1463	1800	1213	1197

*Vuonna 2021 tilastojen luokittelua muutettiin ja myös edellisten vuosien tilastot on muutettu vastaamaan uutta luokittelua.